

ОСОБЛИВОСТІ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Приходько Тетяна Павлівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та корекційної освіти

ДНУ ім.Олеся Гончара, м.Дніпропетровськ

Нові запити суспільства вимагають наукового аналізу особистісних і професійних якостей менеджерів вищих навчальних закладів, мотивів управлінської діяльності тощо.

Варто зазначити, що рівень професійної компетентності значною мірою впливає на підвищення конкурентоспроможності та привабливості освітніх послуг. Зважаючи на це, пріоритетними завданнями перед сферою освіти, як зазначається у Національній доктрині розвитку освіти та Законі України «Про загальну середню освіту» є розвиток людського потенціалу, забезпечення нового рівня якості підготовки спеціалістів, формування високоосвіченої особистості.

Зростанню рівня професійної компетентності менеджерів усіх ланок і підвищенню управлінської культури присвячено багато досліджень як вітчизняних учених А. Алексюка, І. Беха, В. Галузинського, О. Гури, М. Євтуха, І. Зязюна, О. Касьянової, В. Паламарчук та ін., так і зарубіжних Г. Емерсона, А. Файоля, Ф. Герцберга, А. Маслоу, Ф. Тейлора та ін.

На думку Г. Єльнікової, поняття «культура управлінської праці» містить такі різновиди культури: загальна, або загальнолюдська культура, культура політична, правова, естетична, педагогічна з її багатьма відтінками залежно від типу та специфіки вищого навчального закладу [8]. Вчені виділяють сучасні *вимоги до менеджерів* вищих навчальних закладів, професійні знання і вміння, позитивний досвід педагогічної діяльності, їх професійні і особистісні якості: організованість, комунікативна обізнаність, переконливість, наполегливість, відповідальність, впевненість у власних діях, винахідливість, висока

моральність, толерантність, чуйність, гуманність, доброта, справедливість, відповідальність, комунікабельність, оптимізм, прагнення самовдосконалення тощо [1; 2; 8; 13].

Реалізація функціональних обов'язків менеджера вищого навчального закладу передбачає застосування спеціальних прийомів та способів керівництва, які у процесі здійснення професійної діяльності стають неповторним та індивідуальним стилем кожного керівника. У свою чергу, саме стиль керівництва, дії керівника, його культура спілкування визначають ефективність професійної діяльності менеджера, та, як наслідок – якість освітніх послуг.

Професійна діяльність керівника вищої школи вимагає спеціальної підготовки, певних професійно значущих якостей, професійної компетентності, управлінської культури. Така діяльність збагачує особистість, розширює її можливості, вводить у сферу соціально-економічної та духовної взаємодії з колективом, формує її мотиваційну сферу, змінює ціннісні орієнтації. Управлінська компетентність як основа професійної діяльності керівника вищого закладу характеризується особливостями усвідомлення поведінки та діяльності людей в організації і є часткою сфери культури праці, культури професійної управлінської діяльності. В особистісному плані управління визначається певними особливостями, якостями та стилем діяльності менеджера, що безпосередньо впливають на організацію співробітництва працівників у досягненні загальної мети організації [2; 13].

Вважаємо, що спеціальна підготовка менеджерів освіти є сьогодні проблемою актуальною. Менеджери навчальних закладів, працівники органів управління освітою здебільшого не мають відповідної професійної підготовки до управління, хоча вони є висококваліфікованими фахівцями з різних педагогічних спеціальностей.

Сьогодні дуже важливо, щоб підготовка високопрофесійних менеджерів

відповідала інтеграційному критерію, в основі якого знаходяться: педагогічна й управлінська майстерність, комунікативна компетентність та нові технології. Саме ці критерії є орієнтиром у підготовці майбутнього менеджера вищої школи, оскільки освіті потрібний менеджер нової генерації: лідер, управлінець, експерт.

Література

1. Бойко І.І. Професійна компетентність керівника закладу освіти як складова його професійної культури / І.І.Бойко // Педагогічний дискурс. – 2008. – № 5. – С. 8–14.

2. Васильченко Л. Управлінська культура керівника школи в системі післядипломної педагогічної освіти / Л. Васильченко [Електронний ресурс] // Освіта.ua (Вид-во «Плеяди»), 2008. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/manage/1181/>.

3. Гура О.І. Психолого-педагогічна компетентність викладача вищого навчального заклад: теоретико-методологічний аспект: Монографія.- Запоріжжя:ГУ «ЗІДМУ», 2006.- 332 с.

4. Єльнікова Г.В. Управлінська компетентність : методичні матеріали / Г.В. Єльнікова. – К. : Ред. загальнопед. газет, 2005. – 128 с.